

21 Οκτωβρίου 2016

Αγία Κυριακή στην Νάξο: ένα μοναδικό μνημείο του Αιγαίου αναστηλώνεται και αναδεικνύεται!

(Κατερίνα Χουζούρη)

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Ο Ναός της Αγίας Κυριακής, που βρίσκεται στην ορεινή ενδοχώρα της Νάξου, στην περιοχή της Απειράνθου, αποτελεί μία σπάνια περίπτωση βυζαντινού ναού, με διατηρούμενο ανεικονικό διάκοσμο. Σύμφωνα με τους αρχαιολόγους, ο Ναός κτίστηκε κατά την περίοδο της Εικονομαχίας. Ο διάκοσμος περιλαμβάνει σταυρούς, γεωμετρικά και φυτικά θέματα, καθώς και μοναδικές παραστάσεις πτηνών. Με βάση τα εικονογραφικά κριτήρια, χρονολογείται μάλλον στην εποχή του Αυτοκράτορα Θεοφίλου (829-842), όταν με διαταγή του, «εντεύθεν ουν καθηρούντο μεν κατά πάσαν εκκλησίαν αι θείαι μορφαί, θηρία δε και όρνιθες αντί τούτων ανεστηλούντο και ενεγράφοντο» (Συνεχιστής Θεοφάνη Χρονικόν III, 10). Διασώζεται, επίσης, μία μεταγενέστερη εικονιστική φάση τοιχογραφιών του 13ου αι., όπως η παράσταση της Δεήσεως στο παρεκκλήσιο.

Για την αποκατάσταση του Ναού, συνεργάστηκαν πολλοί φορείς: η Ελληνική Εταιρεία Περιβάλλοντος και Πολιτισμού, ο Ελβετικός σύλλογος Association Hagia Kyriaki, Naxos και η Εφορεία Αρχαιοτήτων Κυκλαδών, με την συμπαράσταση της τοπικής κοινωνίας. Η προσπάθεια τελεσφόρησε με την ευλογία της Ιεράς Μητροπόλεως Παροναξίας.

<http://www.i-m-paronaxias.gr/paronaxia/>

Την Παρασκευή, 7 Οκτωβρίου, στο Πολιτιστικό Κέντρο της Σχολής Ουρσουλίνων του Δήμου Νάξου, πραγματοποιήθηκε εκδήλωση με θέμα «Η πολιτιστική κληρονομιά ως παράγοντας αειφόρου ανάπτυξης». Ο Διευθυντής της Εφορείας Αρχαιοτήτων Κυκλαδών Δρ. Δ. Αθανασούλης παρουσίασε την εξαιρετικής σημασίας δουλειά της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας στην Νάξο, καθώς και τα έργα που προγραμματίζονται, όπως το νέο αρχαιολογικό μουσείο Νάξου. Οι αρχιτέκτονες, καθηγητής ΕΜΠ Γ. Κίζης και Κ. Ασλανίδης παρουσίασαν το έργο αποκατάστασης του ναού της Αγίας Κυριακής, ενώ η Λ. Καρρά, Ιδρύτρια και Αντιπρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Περιβάλλοντος και Πολιτισμού, αναφέρθηκε στο πλούσιο, πρόσφατο έργο της Εταιρείας καθώς και στο βραβευμένο πρόγραμμα «Μονοπάτια Πολιτισμού», που υλοποιείται σε διάφορες περιοχές της χώρας. Η συμβολή του φεστιβάλ Νάξου, στην καθιέρωση του νησιού ως πολιτιστικού προορισμού, παρουσιάσθηκε από τον Χ. Κυπριτζή, ο Τ. Αναστασίου εκ μέρους της Περιφέρειας Ν. Αιγαίου παρουσίασε το έργο ανάδειξης των περιπατητικών διαδρομών στις Κυκλαδες, ενώ, τέλος, η Ε. Φραγκουδάκη, εκπρόσωπος της ποτοποιίας Βαλληνδρά εστίασε στον ρόλο της παραγωγής παραδοσιακών τοπικών προϊόντων, στην αειφόρο ανάπτυξη της Νάξου. Από την συζήτηση που ακολούθησε, κατέστη σαφής η ανάγκη εκπόνησης ενός ολοκληρωμένου σχεδίου προστασίας και ανάδειξης της πλούσιας πολιτιστικής

κληρονομιάς της Νάξου, σε συνδυασμό όμως με την προστασία του τοπίου και της τοπικής παραγωγής. Χαιρετισμό απηύθυνε και ο Δήμαρχος Νάξου και Μικρών Κυκλαδών Μ. Μαργαρίτης.

<http://www.i-m-paronaxias.gr/paronaxia/>

Το Σάββατο 8 Οκτωβρίου πραγματοποιήθηκε η Ακολουθία του Αγιασμού και των Θυρανοιξίων, στον Ι. Ναό Αγίας Κυριακής, χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Παροναξίας κ. Καλλίνικου, με την συμμετοχή πλήθους κόσμου. Στη συνέχεια ο Σεβασμιώτατος απηύθυνε σύντομο χαιρετισμό, ευχαριστώντας όλους τους συντελεστές του έργου και τονίζοντας ότι οι Ναοί αποτελούν κυρίως τόπους λατρείας του Θεού και το γεγονός αυτό τους διέσωσε δια μέσου των αιώνων.

Ακολούθησε παραδοσιακό γλέντι στην πλατεία της Απειράνθου. Μια μεγάλη γιορτή με εντυπωσιακή συμμετοχή του κόσμου, με κεράσματα και παραδοσιακή μουσική, μια ευγενική προσφορά της τοπικής κοινωνίας που επισφράγισε το διήμερο εκδηλώσεων.

Το έργο αποκατάστασης του ναού της Αγίας Κυριακής κατέστη εφικτό αρχικά με χρηματοδότηση από τους Ελβετικούς συλλόγους J.-G. Eynard, Amitiés gréco-suisses και το Ίδρυμα I. Φ. Κωστοπούλου και στη συνέχεια με την γενναιόδωρη χρηματοδότηση του Ιδρύματος Α. Γ. Λεβέντη, της Μαρίνας και του Θανάση Μαρτίνου, την γενναιόδωρη συνεισφορά του συλλόγου Association Hagia Kyriaki, Naxos και άλλων δωρητών, καθώς και πολύτιμη την στήριξη της τοπικής κοινωνίας της Απειράνθου.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, είναι σε εξέλιξη προσπάθεια για την συγκέντρωση των απαιτούμενων πόρων, για την ανάδειξη τόσο του εσωτερικού, όσο και του περιβάλλοντος χώρου του Ναού.

Κατερίνα Χουζούρη